

PEDAGÓGUSOK

LAPJA

LXIX. ÉVFOLYAM
APEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA ÉS HÍRLEVELE
2013. FEBRUÁR 10.
ALAPÍTVÁ: 1945-BEN

2.

A MORGÁS JOGA ÉS A BELESZÓLÁS KÖTELEZETTSÉGE

Vannak, akik támadják a Pedagógusok Szakszervezetét, mert a négy sztrájkbizottságot alakító szakszervezet egyikeként aláírta a kormánnyal a megállapodást a köznevelés rendszere állami fenntartásával összefüggő szervezési kérdésekben. (Tegyük hozzá, vannak, akik viszont épp ezért dicsérik. Am ennek elemzése egy másik publicisztika témája lenne.)

Nézzük hát, miért is a támadás? Azért, mert nem tett eleget a beleszólás kötelezettségének, vagy azért mert lemondott a morgás jogáról? És valóban lemondott-e róla?

Vegyük hát sorra. A 2010-es választások, a Fidesz–KDNP kétharmados győzelme után a kormány az egész magyar társadalmi struktúrát az addigiakhoz képest át kívánta rajzolni. Ennek volt egyik eleme a közoktatás rendszerének átalakítása, amelynek során új intézményfenntartás, új finanszírozás, új tartalmi szabályozás, a pedagógusok új munkaszervezési formája, új minősítési rendszer lett a cél. Mindezt átfogó reformelképzelés és alapos előkészítés híján rendkívül rövid idő alatt, a szakmai és szakszervezeti vélemények figyelmen kívül hagyásával, a látszólagos egyeztetések átlátszó hatalmi arroganciájával, a jövőbeni pedagógusi presztízs és jólét mézes-mázos ígéretével próbálta levezényelni.

A maradékelven működő, az elvonások miatt vergődő oktatás szereplői, a pedagógusok és a szülők hallgattak ugyanúgy, mint az iskoláik fenntartásának lehetőségétől megfosztott önkormányzati vezetők, a társadalom, és várták, majd csak elmúlik a vihar a fejük fölül. Volt ugyan néhány szakmai ellenállási szárnypróbálgatás, ám ezek a „mi jól megmondtuk a magunkét, most már mehetünk is haza, a többi a ti dolgotok” visszfényt keltő rendezvények a társadalmi közöny sűrű homályában föloldódtak a nagy viharban. Úgy tűntek és haltak el, hogy a kétharmadot pajzsoként maga elé tartó kormány még csak észrevételre sem méltatta azokat.

Voltak szakszervezeti próbálkozások is arra, hogy a lavinaként elindított változtatásoknak megálljt parancsoljanak, vagy legalább félékezze romboló hatásukat. Csak a Pedagógusok Szakszervezete – amely kezdetektől fogva tiltakozott, és a mai napig tiltakozik az iskolák állami kézbe vétele, a köznevelési törvény, a pedagógus-életpályamodell és a közszolgák bértáblájának alakulása ellen – számtalan írásos szakmai véleményt készített, és juttatott el az illetékesekhez, beadványokkal fordult a köztársasági elnökhöz, a miniszterelnökhöz, a parlamenti pártok frakcióvezetőihez, az Alkotmánybírósághoz, az alapvető jogok biztosához. Tüntetések szervezettek, aláírásokat gyűjtöttek. Nem kívánt engedni abból, amivel tagsága megbízta, a ráruházott beleszólási kötelezettségéből, vagyis az érdekvédelemből. Nem kívánt engedni abból, ami a szakszervezet dolga.

Ám a társadalmi közönyre – joggal – építő, és továbbra is a kétharmados erőfölény mögé bujt kormány a látszólagos egyeztetéseken túl továbbra sem kívánt a szakszervezetekkel tárgyalni.

Így volt ez a négy szakszervezet által létrehozott sztrájkbizottság októberi megalakításáig. A legerősebb, legérdekesebb szakszervezeti eszközt bevető érdekvédelmi szervezetek végre elérték, hogy az új miniszter szóba álljon velük, és lefolytathassák azt a szakmai tárgyalást, amelyet a kétharmados arrogancia korábban elhessenített magától. Megkezdődhetett hát végre a valódi szakmai munka. A tárgyalások téje az adott körülmények között a lehető legtöbb pedagógus-álláshely megőrzése volt. A tárgyalások a Pedagógusok Szakszervezete által készített szakmai anyagok mentén folytak. A szakszervezetek végezték az érdekvédelmi szervezetek mindenkori dolgát, érvesztették a beleszólás kötelezettségét, hogy a körülményekhez képest védjék az általuk képviselt érdekeiket. Ennek fényében került sor a megállapodás aláírására január 22-én. Az eredményeket nem soroljuk föl, azokat a lapban olvashatják. Egy mondatban pusztán annyi, mindegyik a pedagógusok, az oktatás érdekeit szolgálja. A politika is végezte a maga dolgát, három év után végre egyenrangú partnerként tárgyalta a szakszervezetekkel.

Az ötödik forduló után azonban történt valami. Az egyik szakszervezet kilépett a sztrájkbizottságból. Tehette ezt bátran annak tudatában, hogy a másik három szakszervezet által elért eredmények az ő tagjainak érdekeit is szolgálják. Tehette ezt annak tudatában, hogy látványosabb ugyan a morgás jogával élni, ám eredményeket azok számára, akiket a szakszervezet képvisel – a magyar társadalom jelenlegi állapotában – csak a tárgyalások hozhatnak.

(Folytatás a 2. oldalon)

Lapunkat olvashatja
a Pedagógusok Szakszervezete
honlapján: www.pedagogusok.hu

A TARTALOMBÓL:

Megállapodás és magyarázat

A fővárosi, megyei köznevelés-fejlesztési tervek határozzák meg, hogy az országban hol milyen iskola, kollégium és más köznevelési intézmény működhet, milyen feladattal és kapacitással. Annak a köznevelési intézménynek van garanciája a továbbműködésre, amelyik szerepel a fővárosi, megyei köznevelés-fejlesztési tervben. **3–8. oldal**

Kegyelemkettes

Sosem a semmit kell egybevetni az állam új intézkedéseivel. Így a fő kérdés mindig ez: hazai történelmi és nemzetközi összehasonlításban, az össznépi versenyben kellően jutottunk-e előre, avagy az eltékozolt lehetőségek, a félmegoldások és az ideologikus lépések, erőszakos rendcsinálások voltak túlnyomók? Az, ami történt és folyik, vajon megfelel-e az ország európai illeszkedésének és demokratikus+ jogállami rendjének, avagy inkább ártott ezeknek az alapértékeknek? (Kolláth György alkotmányjogász) **9. oldal**

A Magyar Pedagógiai Társaság állásfoglalása

Az MPT álláspontja szerint e folyamat ma még korrigálható. Ehhez valóságos szakmai-társadalmi párbeszédre van szükség, arra, hogy a valóság jelenségeit és a folyamat lehetséges kimeneteit, a folyamat tartalmát, dinamikáját és feltételeit meghatározó szereplők a valóságnak megfelelően értékeljék, a partnerek észrevételeit, javaslatait, kezdeményezéseit komolyan véve törekedjenek egy széles társadalmi támogatottságot maga mögött tudó, a korrekciót biztosító szakmapolitikai program és cselekvési terv kidolgozására. **11. oldal**

Ellenzéki egyeztetés

Az oktatáspolitikáról is megkezdődtek az ellenzéki egyeztetések január 24-én, az első ilyen témájú tanácskozáson közös nyilatkozatot fogadtak el a többi között arról, hogy ismét 18 éves korig tartson a tankötelezettség. **13. oldal**